

На завершення розгляду цього питання відмітимо, що контроль можна визнати ефективним, якщо він здатний: а) забезпечити одержання суб'єктом управління інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень; б) вчасно сигналізувати про виявлені в системі відхилення; в) забезпечити попередження негативних явищ у роботі; г) позитивно вплинути на ініціативу співробітників, поліпшити їх діяльність, допомогти вказати засоби і способи її організації.

Щоб контроль міг виконати ці завдання, він повинен: проводитися систематично; бути гласним; спрямовуватися не тільки на виявлення недоліків, але і їх усунення; здійснюватися вчасно; супроводжуватися вживанням заходів впливу до осіб, винних у неякісному виконанні прийнятих рішень.

Відсутність контролю за виконанням рішень чи низька його якість завдає їй великої шкоди, оскільки управлінські рішення в такій ситуації вчасно не виконуються або виконуються з різними порушеннями, що призводить до слабкої дисципліни, невиконання завдань і справляє негативний виховний вплив на виконавців.

Список літератури: 1. Шохин С.О., Воронина Л.И. Бюджетно-фінансовий контроль і аудит. М., 1997. 2. Даль В. Словарь живого великорусского языка. М., 1995. Т. 2. 3. Юридична енциклопедія: Т. 3. К., 2001. 4. Шорина Е.В. Контроль за деятельностью органов государственного управления в СССР. М., 1981. 5. Бандурка О.М. Управление в органах внутренних дел Украины: Підручник. Х., 1998. 6. Керженцев П.М. Принципы организации. М., 1968. 7. Гуцалюк М.В. Створення міжвідомчого банку даних статистичної інформації правоохоронних органів України // Інформаційне забезпечення протидії організованій злочинності: Сб. науч. статей. Одеса, 2003. 8. Литвиненко В. Проблеми вдосконалення статистичної звітності про стан боротьби з організованою злочинністю // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. 2000. № 1.

Надійшла до редколегії 30.01.04

А.Ф. Юрченко

БОРЬБА З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ В НІМЕЧЧИНІ (СТАН, ДИНАМІКА, ПРОБЛЕМИ)

19–20 лютого 2004 р. на 5-х Українсько-німецьких політичних консультаціях на найвищому рівні у Берліні проблема протидії торгівлі людьми розглядалась як складова комплексної програми боротьби з організованою злочинністю. Українська та німецька сторони, обговоривши проблемні питання, намітили конкретні заходи, направлені на активізацію зусиль у цьому напрямку.

Федеративна Республіка Німеччина виступає як осередок розповсюдження цього злочину, так і як транзитна країна. Об'єктом торгівлі людьми стають, у першу чергу, іноземні жінки, які примусово використовуються з метою проституції та частково стають жертвами тяжкого насилля. З огляду на ситуацію, що склалася, Уряд ФРН, зокрема його правоохоронні органи, протягом останніх років вживають посилені заходи щодо боротьби з цим явищем.

З метою координації роботи у згаданій сфері в лютому 1997 р. при Федеральному міністерстві з питань сім'ї, пенсіонерів, жінок та молоді створено Федеральну міжвідомчу робочу групу «Торгівля жінками». Робоча група була заснована, виходячи з того, що торгівля людьми може перетворитись на серйозну проблему, розв'язання якої вимагатиме кооперації як на національному, так і на міжнародному рівні. Керівником робочої групи є начальник управління згаданого федерального міністерства п. Рената Ауштайн. До робочої групи входять представники федеральних та земельних міністерств, Федерального кримінального відомства, Координаційне коло консультативних бюро для жінок, що потребують допомоги (КОК). КОК створено за підтримки держави в грудні 1999 р з місцем перебування в м. Потсдам (федеральна земля Бранденбург). Під егідою КОК функціонує низка консультативних бюро по всій Німеччині. Його метою є не тільки допомога жінкам, які потрапили в складну ситуацію, але й розповсюдження та створення в Німеччині громадської думки, яка б передбачала виховання свідомості у населення щодо засудження насилля над жінками та всеохоплюючого визнання торгівлі людьми як порушення прав людини. Статутним завданням КОК є також лобювання на національному та міжнародному рівні рішень, законопроектів та міжнародних договорів, які б сприяли суттєвому прогресу в боротьбі з торгівлею жінками. Поряд з цим наданням допомоги жінкам, які потрапили в скруту, займаються також інші громадські об'єднання.

Федеральне кримінальне відомство Німеччини здійснює щорічний аналіз стану торгівлі людьми. Основою для узагальнення є факти розслідування поліцією випадків торгівлі людьми за змістом § 180 b (торгівля людьми) та § 181 (тяжка торгівля людьми) Кримінального кодексу ФРН.

Згідно з даними поліцейської кримінальної статистики Німеччини [1] та аналізу торгівлі людьми [2], який щорічно готує Федеральне кримінальне відомство, боротьба з торгівлею людьми характеризується так.

1. Кількість кримінальних справ

У 2002 р. органами поліції Німеччини за ознаками статей 180 b та 181 Кримінального кодексу ФРН (торгівля та тяжка торгівля людьми) порушено 827 кримінальних справ. Їх кількість у порівнянні з попереднім роком (2001 р. – 746) збільшилась на 81 (10,9%). Справи про торгівлю людьми розслідуються прокурорськими органами Німеччини. Кількість кримінальних справ, які остаточно кваліфіковані як торгівля людьми, складає у 2002 р. 289, а у 2001 р. 273 (зменшення на 5,9%). У 2002 слідчими органами перекваліфіковано на інші злочини 541 (2001 – 475) кримінальних справ, які були порушені за ознаками торгівлі людьми. Коефіцієнт непідтвердження попередньої кваліфікації у 2002 році склав 2,86 у 2001 році – 2,73. Така тенденція зміни кваліфікації торгівлі людьми в ході слідства, а також під час слухання справ у судах Німеччини є стабільною досить тривалий час. Ці діяння перекваліфіковуються слідчими органами та судами на інші злочини, пов'язані із сексуальною експлуатацією жінок. Головним чином, торгівля людьми перекваліфіковується на сутенерство (zareєстровано у 2002 р. – 667; у 2001 р. – 1010 злочинів), експлуатацію проституток (zareєстровано у

2002 р. – 620; у 2001 р. – 926 злочинів) та інші сексуальні злочини, загальна кількість яких у 2002 р. склала 27 266 (2001 р. – 26 648).

Ситуація з перекваліфікацією торгівлі людьми на інші суміжні злочини викликала необхідність запровадження спеціального дослідження цієї проблеми. Федеральна робоча група по боротьбі з торгівлею людьми започаткувала дослідницький проект «Кількість кримінальних справ по торгівлі людьми». Робота над ним має завершитися у серпні 2004 року. За результатами будуть надані рекомендації щодо вдосконалення законодавства, направленого на активізацію боротьби з торгівлею людьми.

Федеральним кримінальним відомством Німеччини (ВКА) визначені причини для зменшення або збільшення кількості провадження у справах [3]. Суттєвими моментами для збільшення провадження у справах ВКА вважає:

- підвищення контрольного тиску;
- організацію спеціальних підрозділів і їх відповідне персональне забезпечення.

Важливою причиною для зменшення кількості кримінальних справ щодо торгівлі людьми вважається те, що поліція віддає перевагу іншим, простішим у розслідуванні складам злочинів, як, наприклад, § 92 а (нелегальне перевезення) і § 92б (нелегальне перевезення у вигляді промислу) Закону про статус іноземців, а також § 180 а (сприяння проституції) та § 181 а (сутенерство) Кримінального кодексу ФРН.

Але аналіз норм Кримінального кодексу, які передбачають відповідальність за торгівлю людьми (ст.180б та 180 КК ФРН), [4] вказує на наявність і інших причин, що ускладнюють кваліфікацію цих діянь.

Перша причина – передбачення психічного чи фізичного насильства як головної ознаки об'єктивної сторони зазначених злочинів. Як показує слідча та судова практика, саме ці обставини дуже важко доводяться. Наявність цієї ознаки дає можливість винним уникати відповідальності взагалі або домогтися перекваліфікації на менш тяжкі злочини. Винні або їх представники впливають на свідків та потерпілих із метою зміни свідчень саме у питаннях застосування психічного або фізичного насильства.

Друга причина – відповідальність за торгівлю людьми настає лише при наявності спеціальної, чітко визначеної мети продажу людини – для сексуальної експлуатації. Оплатна передача людини з іншою метою за німецьким законодавством не може кваліфікуватися як торгівля людьми.

Таким чином, на відміну від Кримінального кодексу України, Кримінальний кодекс Німеччини значно звужує можливість застосування норм, направлених на боротьбу з торгівлею людьми.

Третя причина – досить низький рівень правового захисту потерпілих та свідків, що дає можливість впливати на них із метою відмови від свідчень. Так, у 2002 р. під дію положень Закону ФРН «Про захист свідків» підпало лише 5,5% (35 із 812) потерпілих від торгівлі людьми.

Про актуальність цих причин свідчить прийняте у 2002 р. Європейським Союзом рамочне рішення про боротьбу з торгівлею людьми (2002/629/JI). Це рішення відноситься до додаткового протоколу ООН про

попередження, протидію та караність торгівлі людьми та представляє собою додаток до Конвенції ООН «Про боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю». Згідно з Конвенцією ООН торгівля людьми охоплює не тільки сексуальну експлуатацію, але і експлуатацію робочої сили. Рамочне рішення зобов'язує країни-учасниці заборонити під страхом кримінального покарання також експлуатацію робочої сили. Країнам-членам належить втілити ці положення в національне законодавство до 01.04.2004 р. Німеччина, яка підписала цей протокол, повинна у визначені терміни привести своє законодавство у відповідність до наведених вимог.

Довідково: додатковий протокол «Торгівля людьми» до Конвенції ООН по боротьбі з організованою злочинністю був підписаний Федеративною Республікою Німеччина у грудні 2000 р. у м. Палермо / Італія.

3. Статистичні дані про потерпілих

У 2002 р. разом було зареєстровано 811 потерпілих, що на 17,8% менше ніж у 2001 р. (2001 – 987 потерпілих). Але з урахуванням порушеної у 2001 р. Федеральним кримінальним відомством Німеччини структурної кримінальної справи з 266 потерпілими, слід відзначити відносність зменшення потерпілих у 2002 по інших кримінальних справах. Так, у 2002 році по кожній з 7 кримінальних справ було зареєстровано 20-30 потерпілих. По 188 кримінальних справах було зареєстровано по одній потерпілій. В усіх кримінальних справах потерпілими були лише жінки.

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ ПОТЕРПІЛИХ

	Рік				Різниця кількості 2001/2002
	2002 р.		2001р.		
	Кількість	%	Кількість	%	
Держави ЦСЄ*	708	87,3%	681	69,0%	+27
у тому числі:					
Росія	143	17,6%	73	7,4%	70
Литва	119	14,7%	119	12,1%	+/-
Болгарія	91	11,2%	24	2,4%	+67
Україна	86	10,6%	128	13,0%	-42
Польща	82	10,1%	84	8,5%	-2
Румунія	47	5,8%	13	1,3%	+34
Білорусія	41	5,0%	140	14,2%	-99
Латвія	24	3,0%	40	4,1%	-16
Решта країни Європи	8	1,0%	12	1,2%	-4
Африка	35	4,3%	52	5,3%	-17
Нігерія	13	1,6%	16	1,6%	-3
Азія	28	3,4%	45	4,6%	-17
Таїланд	11	1,4%	44	4,5%	-33
Америка	11	1,4%	24	2,4%	-13
Інші країни в т.ч.	21	2,6%	173	17,5%	-152
нац.не відома	15	1,9%	159	16,1%	-144
Всього	811	100%	987	100%	-176

Як і у попередні роки, переважна кількість потерпілих прибуває із країн Центрально-Східної Європи (87%).

Спостерігається стійка тенденція до зменшення кількості потерпілих, які прибули з України.

За даними МВС ФРН, у 1999 р. найбільшу кількість жінок, потерпілих від торгівлі людьми у Німеччині, склали жінки з України (174 потерпілих – 21,7%). Але в 2000–2001 рр. уже намітилася тенденція до зменшення їх кількості (відповідно, 115 потерпілих – 12,4 % та 128 потерпілих – 13 %). У 2002 році кількість потерпілих-українок суттєво зменшилась – 86 потерпілих, що складає 10,6 % від загальної кількості по Німеччині.

Тенденція до зменшення кількості потерпілих українок пов'язана, у першу чергу, з підвищеною увагою до цього явища в Україні. Про це свідчить динаміка у кількості порушених кримінальних справ щодо торгівлі людьми. Значно покращився обмін інформацією між правоохоронними органами України та Німеччини. В ході реалізації цих оперативних матеріалів в Україні та Німеччині порушено ряд кримінальних справ. Німецькою владою припинена діяльність будинків розпусти у Бебрі, Фулді, Оберроді, де злочинці примушували жінок з України надавати сексуальні послуги. У зв'язку з поширенням цієї інформації по Німеччині попит на українських жінок у будинках розпусти зменшився. Але зменшення попиту на жінок з України у будинках розпусти не слід занадто переоцінювати та вважати одним із головних чинників, що впливають на динаміку цих злочинів. Для примушування до надання сексуальних послуг злочинці обладнують та використовують нелегально інші приміщення. Попереджувати та викривати такі осередки розпусти значно складніше. Слід також враховувати те, що у Німеччині проституція легалізована, а на позашлюбні сексуальні послуги існує великий попит. Як відзначається у спеціальних виданнях, щоденно у Німеччині користуються послугами проститутток близько 1 мільйона чоловік [5].

Суттєве значення для зменшення кількості потерпілих має також те, що Польща та Україна все більше беруться до уваги правоохоронними органами Німеччини як транзитні та цільові країни у торгівлі людьми. За висновком Федерального кримінального відомства співробітництво з державами Центрально-Східної Європи, зокрема із Литвою, Латвією, Україною та Білорусією були основним завданням діяльності Федеральної кримінальної служби у 2003 р.

На прикладі Болгарії спостерігається пряма залежність кількості потерпілих від візового режиму. Так, з 01.04.2001 р. громадянам Болгарії дозволений безвізовий в'їзд у Німеччину терміном до 3-х місяців. З цих пір відзначається значний ріст кількості потерпілих з 24 (2,4%) у 2001 до 91 (11,2%) у 2002 році. У цьому зв'язку Федеральне кримінальне відомство висловлює припущення, що деякі жінки, які мають литовські персональні документи, походять з країн, для яких ще існує візовий режим (наприклад, Україна і Білорусь), та звертає увагу на необхідність урахування цього фактора при перевірці осіб.

Так, у Литві в 2000 р. було відомо більше ніж 1000 випадків використання фальшивих документів. Серед них – проститутками, які працювали

за кордоном. Багато жінок продають у Литві свої посвідчення особи, які потім використовуються жінками із країн з вівозим зобов'язанням*.

Огляд вікової структури зареєстрованих у 2002 р. жертв торгівлі людьми показує, що частка неповнолітніх жертв складає 4,7% (38). Повнолітніх потерпілих з України не зареєстровано. 46,5% потерпілих з України – представниці вікової групи 24 років.

4. Статистичні дані про підозрюваних

У 2002 р. було зареєстровано 821 підозрюваних. Це на 9,9% (+74) більше, ніж у 2001 р.

НАЦІОНАЛЬНІСТЬ ПІДОЗРЮВАНИХ

	Рік				Різниця кількості 1999/2000
	2002 р.				
	Кількість	%	Кількість	%	
Федеративна Республіка Німеччина	325	39,6%	299	40,0%	+26
у тому числі: Країна народження не Німеччина	54	6,6%	65	8,7%	-11
Держави ЦСС*	287	35,0%	240	32,1%	+47
у тому числі: Болгарія	68	8,3%	24	3,2%	+44
Литва	67	8,2%	54	7,2%	+13
Польща	35	4,3%	37	5,0%	-2
Румунія	30	3,7%	5	0,7%	+25
Україна	24	2,9%	31	4,2%	-7
Решта ЄВРО-ПИ	125	15,2%	100	13,4%	+25
у тому числі: Туреччина	84	10,2%	65	8,7%	+19
Африка	13	1,6%	9	1,2%	+4
у тому числі: Нігерія	7	0,9%	4	0,5%	+3
Азія	19	2,3%	11	1,5%	+8
у тому числі: Таїланд	7	0,9%	10	1,3%	-3
АМЕРИКА	4	0,5%	3	0,4%	+1
ІНШІ	48	5,8%	85	11,4%	-37
у тому числі: Невідомо:	44	5,4%	48	6,4%	-4
Разом	821	100	747	100	+74

* Під державами Центрально-Східної Європи зазначені такі країни: Болгарія, Естонія, республіки колишньої Югославії, Латвія, Литва, Респуб-

* Висловлювання литовського представника на зустрічі експертів при Європолі в березні 2001 р.).

ліка Молдова, Польща, Румунія, Росія, Словаччина, Словенія, Чеська Республіка, Україна, Угорщина, Білорусь.

Серед підозрюваних домінують і надалі німецькі (325–41,2%) і турецькі (84 – 10,2%) громадяни.

Кількість підозрюваних із України, починаючи з 1999 р., є відносно стабільною (1999 р. – 26 чоловік або 3,2%; 2000 р. – 24 або 2,9%; 2001р. – 31 або 4,2%; 2002 р. – 24 або 2,9%).

СТАТЕВА СТРУКТУРА ПІДОЗРЮВАНИХ

Рік	Підозрювані			Підозрювані/Стать відомі			
	Разом	Стать невідома		Чоловіки		Жінки	
	кількість	кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
1999	805	10	1,2%	668	84,0%	127	16,0%
2000	837	18	2,2%	670	81,8%	149	18,2%
2001	747	22	3,0%	601	82,9%	124	17,1%
2002	821	15	1,8%	608	75,4%	198	24,6%

Частка підозрюваних жінок (26,6%) у порівнянні із попереднім роком значно виросла. Із 198 підозрюваних жінок 78 є громадянками Німеччини, 20 Болгарії і 14 – Литви. Всі сім підозрюваних із Таїланду є жінками.

5. Особливості злочинних діянь

5.1. Вербування потерпілих

По усіх 811 потерпілих є дані про вербування. 595 318 потерпілих (53,5%) були введені в оману відносно причини в'їзду в Німеччину. 230 жінок (38,7%) були завербовані професійно (наприклад, шляхом газетних оголошення та різноманітними агентствами). До 94 жінок (15,8%) при вербуванні було застосовано насилля. 158 жінок (26,6%) погодилися на заняття проституцією. 97 (24,3%) уже раніше займалися проституцією.

5.2. В'їзд потерпілих

Щодо правового статусу перетину кордону були отримані дані відносно 703 потерпілих. Згідно з цими даними 422 потерпілих (60,0%) в'їхали легально, 281 жінки (40,0%) перетнули кордон нелегально. Щодо виду транспорту, на якому в'їхали потерпілі у Німеччину, є дані про 590 потерпілих. Із них 44,4% в'їхали автобусом чи поїздом, 42,5% - автомобілем, 9,3% – літаком. Стосовно потерпілих українських жінок: на територію Німеччини в'їхали легально 48 жінок (55,8%), нелегально – 33 (38,4%). Немає даних про в'їзд 5 жінок. Із тих, хто прибув у Німеччину нелегально, 25 жінок прибули легковим автомобілем, 4 – автобусом, 1 – літаком.

5.3. Застосування насилля

З метою примусити надавати сексуальні послуги до 41,3 % жінок застосовувалось як фізичне, так і психічне насилля. При цьому насилля зазнавали: 64,1% жінок Болгарії; 41,4% жінок Литви; 40,4% жінок України; 33,9% жінок Польщі; 29,7% Румунії, 21,8% Росії.

Відносно 27,4 % потерпілих жінок та їх родичів злочинці застосовували погрози з метою примусити відмовитись або змінити свої свідчення під час слідства.

6. Подальша доля потерпілих

У 2002 р. із 811 потерпілих було видворено 109 (17,0%); вислано 175 (27,3%); допущено до перебування в країні 104 (16,3%); добровільно повернулися на батьківщину 153 (23,9 %); підпали під дію закону про захист свідків 35 (5,5%). Доля інших жінок не відома.

7. Підтримка з боку спеціальних консультативних служб

Із 811 потерпілих у 2002 р. жінок немає даних по 155.

Частка потерпілих	Число	в %
отримали консультацію	200	24,7
в т.ч.		
отримали дозвіл на перебування	75	9,3
не отримали цей дозвіл	125	15,4
не отримали консультацію	456	56,3
в т.ч.		
отримали дозвіл на перебування	16	2,0
не отримали цей дозвіл	440	54,3
Всього	656	100,0

8. Нажива

Із 289 кримінальних справ є дані про отримання наживи по 69 справах. Усього отримано наживи 8 433 410 євро. Середній розмір наживи на кожного підозрюваного по цій справі складає 31 350 євро. По 19 кримінальних справах було вилучено цінностей, добутих злочинним шляхом, на суму 1 575 2087 євро.

9. Боротьба з цим видом злочинів на міжнародному рівні

9.1. Southeast European Cooperative Initiative (SECI)

SECI – ініціатива Сполучених Штатів Америки щодо ринково-економічної інтеграції регіону Південно-Східної Європи. Державами-учасницями є Албанія, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Хорватія, Македонія, Молдова, Румунія, Словенія, Туреччина і Угорщина.

Подальшою метою SECI є, зокрема, покращення оперативного співробітництва у сфері розкриття злочинів. «SECI – Center» діє як координаційний центр у Бухаресті, у якому працюють по одному зв'язуючому службовцю поліції та митниці від кожної держави-учасниці.

«SECI – Center» розпочав свою роботу до 1 листопада 2000 р. і підтримує відповідні компетентні національні відділки у боротьбі зі злочинністю, у т.ч. у галузі торгівлі людьми створена спеціальна група, у якій також представлена на галузевому рівні Федеральна кримінальна служба.

До цих пір Федеральна кримінальна служба брала участь у двох зустрічах «спеціальної групи – торгівля людьми». Після доповіді про стан цієї проблеми у різних державах-учасницях стало ясно, що окремі держави майже не мають досвіду у цій галузі злочинів. Частково неясна різниця між торгівлею людьми і нелегальним перевезенням. Тому важливим є те, що Федеральна кримінальна служба може передати свій досвід. Планується провести у 2004 р. учбовий курс, де буде викладати представник ФКС.

9.2. Baltic Sea Task Force on Organized Crime

Спеціальна робоча група Baltic Sea Task-Force для боротьби з організованою злочинністю була заснована у травні 1966 р. на зустрічі керівників держав і урядів країн Балтійського регіону у м. Візбі (Швеція). Державами-учасниками є всі 10 сусідніх країн (Німеччина, Данія, Естонія, Фінляндія, Латвія, Литва, Норвегія, Польща, Російська Федерація, Швеція), а також спостерігачем – Ісландія.

Організація Task Force складається з Особисто Уповноважених керівниками держав і урядів (як правило, на рівні державних секретарів). Заснування «Task Force» привело до посилення зв'язків і створення структур співробітництва – також поза поліцією. Значну перевагу «Task Force» можна спостерігати також у її багатодисциплінарному напрямку.

Вирішальну функцію у співробітництві Task Force бере на себе з березня 1998р. Оперативний Комітет (ОРС), який підпорядкований Особисто Уповноваженим.

Рішенням від 11./12.05.00 у Клайпеді / Литва була призначена експертна група «торгівля людьми». Експертна група прагне до покращення комунікаційної структури і має намір – базуючись на розроблених вже іншими проектами оперативних даних – розвивати методи боротьби. У тісній співпраці з Європолом повинен, наприклад, бути складений довідник для боротьби з торгівлею людьми. Експертна група підтримує прагнення країн Балтійського регіону до обміну кваліфікованими службовцями для ведення розслідувань у сфері «торгівля людьми».

Боротьба з торгівлею людьми, яка ведеться під гаслом «Exchange of Case Officers», орієнтується на «основну філософію» кооперативної структури організації «Task Force», а саме на започаткування спільних оперативних заходів.

9.3. Інтерпол

На рівні Інтерполу також були посилені зусилля по боротьбі з торгівлею людьми. На 2-ій міжнародній конференції «Торгівля людьми і нелегальне перевезення» у листопаді 2000 р. у Ліоні / Франція було прийнято рішення про заснування у лютому 2001 р. робочої групи Інтерполу «Торгівля людьми». Тим самим підкреслюються масштаби злочину і важлива роль, яку відіграє Інтерпол у міжнародному співробітництві.

Список літератури: 1. Polizeiliche Kriminalstatistik 2002 // Bundesministerium des Innern. 2. Lagebild Menschenhandel 2002// Bundeskriminalamt, OA 37. 3. Lagebild Menschenhandel 2000// Bundeskriminalamt , OA 37; Seite 3. 4. Strafgesetzbuch // Baden Baden, Strafrecht, 2003, Seite 180.

Надійшла до редколегії 25.02.04

Т.І. Возна

ЗАХИСТ СВІДКІВ ЯК ОДНА З ВАЖЛИВИХ УМОВ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Хоча жертви порушень прав людини залишаються значною мірою за межами національної та міжнародної уваги, в останні роки необхідність приділення уваги правам жертв/свідків, зокрема праву на компенсацію збитків, все більше визначається як одна із головних умов правосуддя. Те-